

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

[CyLaw](#) | [Αναφορικά μ'εμάς](#) | [Επικοινωνία](#) | [Όροι χρήσης](#)**CYLAW**

[Έρευνα](#) - [Κατάλογος Αποφάσεων Διοικητικού Δικαστηρίου](#) - [Εμφάνιση Αναφορών \(Noteur on\)](#) - [Αφαίρεση Υπογραμμίσεων](#)

ECLI:CY:DD:2023:405

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Υπόθεση Αρ. 809/2022 iJustice

25 Σεπτεμβρίου, 2023

[ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ, Πρόεδρος]

Αναφορικά με τα άρθρα 7, 9, 15, 23, 28, 30, 146 και 179 του
Συντάγματος

1. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΙΤΣΕΡΟΥ
2. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΓΡΟΚΗΠΙΑΣ
3. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΤΩ ΜΟΝΗΣ
5. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΑΡΕΔΙΟΥ
6. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΕΝΟΙΚΟΥ
7. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΑΛΟΥΝΤΑΣ
8. ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΟΡΟΥΝΤΑΣ

Αιτητές,

-ΚΑΙ-

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕΣΩ

1. ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ/Η
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
3. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
4. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
5. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
6. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
7. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

Καθ' ων η αίτηση.

Νατάσα Ιακώβου (κα) για Λέλλος Π. Δημητριάδης Δ.Ε.Π.Ε, για τους αιτητές

Θεοδώρα Πιπερή (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α' , για Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση

Μαρία Κλεάνθους (κα), για Χαβιαράς και Φιλίππου ΔΕ.Π.Ε., για το Ε/Μ

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΚΑΛΛΙΓΕΡΟΥ, ΠΔΔ.: Οι αιτητές αιτούνται δικαστικής απόφασης, ως ακολούθως:

«(Α) Δήλωση και/ ή Απόφαση του Δικαστηρίου ότι η πράξη και/ή απόφαση της Καθ' ης η Αίτηση ημερομηνίας 24.3.2022, η οποία κοινοποιήθηκε στους Αιτητές περί τις 9.4.2022, να εγκρίνει την αίτηση για πολεοδομική άδεια με αρ. ΛΕΥ/ 00 108/202.1, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α, και οποιαδήποτε συναφής με αυτή πράξη (εφεξής «προσβαλλόμενη πράξη και/ή απόφαση»), είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή αντισυνταγματική και/ή στερημένη οποιοσδήποτε έννομου αποτελέσματος

(Β) Δήλωση και/ή Απόφαση του Δικαστηρίου ότι η παράλειψη της Καθ' ης η Αίτηση να προβεί στις οφειλόμενες νόμιμες ενέργειες για ανάκληση της απόφασης και/ή τερματισμό της διαδικασίας μετακίνησης της επίδικης μονάδας ασφαλτικού στο Μιτσερό, είναι άκυρη και/ή παράνομη και/ή αντισυνταγματική και/ή στερημένη οποιοδήποτε έννομου αποτελέσματος.»

Όπως προκύπτει από τους διοικητικούς φακέλους, οι οποίοι κατατέθηκαν από τους Καθ' ων η αίτηση και σημειώθηκαν ως Τεκμήρια κατά το στάδιο των Διευκρινίσεων, στα πλαίσια της δέσμευσης της Κυβέρνησης για την επίλυση των προβλημάτων όχλησης από τη λειτουργία των Μονάδων Παραγωγής Ασφάλτου κοντά σε κατοικημένες περιοχές, μεταξύ αυτών και του Εργοστασίου της Εταιρείας Prometheas Asphalt Ltd, (στο εξής «το Ε/Μ») το οποίο λειτουργούσε στα διοικητικά όρια του Δήμου Τσερίου, το Υπουργικό Συμβούλιο, όρισε αρμόδια Υπουργική Επιτροπή, για εξεύρεση των βέλτιστων δυνατών λύσεων, για μετεγκατάσταση των Μονάδων που λειτουργούσαν κοντά σε οικιστικές περιοχές σε κρατικά ή/και τουρκοκυπριακά τεμάχια, υπό την αίρεση ότι αυτά θα κρίνονταν από περιβαλλοντικής απόψεως κατάλληλα, στο πλαίσιο εκπόνησης σχετικών περιβαλλοντικών μελετών, κατά τις απαιτήσεις της σχετικής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας.

Η υλοποίηση της απόφασης σε σχέση με την μετακίνηση των Μονάδων Παραγωγής Ασφαλτικού Σκυροδέματος, αποτελούσε απόρροια αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου. Αρχικά της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 88.280, ημερομηνίας 2/10/2019, σύμφωνα με την οποία, συγκλήθηκε αρμόδια Υπουργική Επιτροπή, από τον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υπουργό

Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας και τον Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, και μεταγενέστερα της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 89.874, ημερομηνίας 29/7/2020, σύμφωνα με την οποία δόθηκαν οδηγίες προς τα αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα, για την διενέργεια των απαιτούμενων δράσεων.

Όπως περιγράφουν οι καθ' ων η αίτηση στην ένσταση, λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με την Πολεοδομική Νομοθεσία και το σε ισχύ Σχέδιο Ανάπτυξης, ήτοι την Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο, οι Μονάδες Παραγωγής Ασφαλικού Σκυροδέματος, επιτρεπόταν να χωροθετούνται *είτε* (sic) σε Βιομηχανικές Ζώνες Κατηγορίας Α', *είτε* (sic) στις Λατομικές Ζώνες, *είτε* (sic) στις Γεωργικές Ζώνες που βρίσκονται πλησίον Λατομικών Ζωνών με συναφείς δραστηριότητες, εντοπίστηκαν από τους αρμόδιους λειτουργούς και χαρτογραφήθηκαν σε πρώτο στάδιο, όλες οι καθορισμένες Βιομηχανικές Ζώνες Αυξημένου Βαθμού Οχληρίας, στις Επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας.

Η έρευνα, η οποία διενεργήθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω του αρμόδιου Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, κατέδειξε ως κατάλληλους χώρους μετεγκατάστασης των Μονάδων, τις καθορισμένες οχληρές Βιομηχανικές Ζώνες των Κοινοτήτων Κόσιης και Καλαβασού και προτάθηκε από την αρμόδια Υπουργική Επιτροπή η χωροθέτηση τμημάτων των Ασφαλικών Μονάδων και των τριών επηρεαζόμενων Εταιρειών σε αυτές τις περιοχές.

Ειδικά όμως για την μία εκ των δύο Μονάδων του Ε/Μ, μετά τον καθορισμό πρόσθετων κριτηρίων χωροθέτησης, που περιλάμβαναν θέματα απρόσκοπτης προσβασιμότητας στον αυτοκινητόδρομο *Λευκωσίας - Λεμεσού* και άμεση εγγύτητα με την ακριβή τοποθεσία εξαγωγής πρώτης ύλης (άμμου) από Λατομείο στο Μιτσερό, επιλέγηκαν τρεις υποψήφιες θέσεις εντός κρατικού τεμαχίου (αρ. 565, Φ/Σχ. 29/45), όπου δραστηριοποιείτο λατομικά και εξήγαγε την πρώτη ύλη της η Εταιρεία του Ε/Μ, οι δύο εντός και η μία πλησίον της Λατομικής Ζώνης, όλες στην Κοινότητα Μιτσερού. Επισημάνθηκε από τους καθ' ων η αίτηση, ότι η καταλληλόλητα χωροθέτησης της ασφαλικής Μονάδας, εντός και/ή πλησίον της Λατομικής Ζώνης, είχε υποδειχθεί λόγω ακριβώς των πολεοδομικών, χωροταξικών και ειδικών δεδομένων του υπό αναφορά τμήματος του κρατικού τεμαχίου, από τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μεταλλείων. Τούτο δε, όπως προκύπτει από τους διοικητικούς φακέλους, με δεδομένο ότι το Ε/Μ εξέφρασε την άποψη ότι η Μονάδα θα έπρεπε αντί στις προτεινόμενες περιοχές Κόσιη και Καλαβασού να χωροθετείτο στη Δυτική Λευκωσία.

Από τις τρεις προταθείσες θέσεις, εντός του ίδιου κρατικού τεμαχίου στην Κοινότητα Μιτσερού, θεωρήθηκε ως καταλληλότερη η περιοχή εντός της Γεωργικής Ζώνης. Όπως εξηγούν οι καθ' ων η αίτηση, τα κριτήρια που συνηγόρησαν θετικά στην επιλογή της συγκεκριμένης θέσης από τις τρεις στο κρατικό τεμάχιο, ως της καταλληλότερης, αποτέλεσε το γεγονός ότι χωροθετείτο σε μεγαλύτερη απόσταση από τα καθορισμένα Όρια Ανάπτυξης των Πέριξ Κοινοτήτων και διέθετε χαρακτηριστικά, σύμφωνα με τα οποία, λόγω της γεωγραφικής θέσης/προσανατολισμού και του μορφολογικού ανάγλυφου της ευρύτερης λατομικής περιοχής, όπως ευνοϊκή κατεύθυνση ανέμων, έντονη τοπογραφία, με υψόμετρο χωροθέτησης υψηλότερο από την περιβάλλουσα περιοχή, που θα απέτρεπε τη διάχυση οσμών κ.λ.π., κατά την κρίση των καθ' ων η αίτηση, δεν προδιαγραφόταν όχληση των κατοικημένων περιοχών.

Στις 18/1/2021, το Ε/Μ, αφού εκμίσθωσε την συγκεκριμένη έκταση του κρατικού τεμαχίου, υπέβαλε στην Πολεοδομική Αρχή αίτηση με αρ. ΛΕΥ/108/2021, για την εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας για την Ανέγερση Εργοστασίου Παραγωγής Ασφάλτου. Η αίτηση συνοδεύτηκε και με την Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, (ΜΕΕΠ), δυνάμει των απαιτήσεων του **περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2018 (Ν.127(Ι)/2018)**. Με βάση τα υποβληθέντα σχέδια, η ανάπτυξη προτείνεται σε τμήμα του κρατικού τεμαχίου με αρ. 565, Φ/Σχ. 29/45, εντός των διοικητικών ορίων της Κοινότητας Μιτσερού, το οποίο ενέπιπτε σε *Γεωργική Ζώνη Γ3*, σε άμεση γειτνίαση, βορείως της καθορισμένης *Λατομικής Ζώνης ΛΖ*, της Δήλωσης Πολιτικής.

Στο πλαίσιο προώθησης της αίτησης, στις 20/1/2021, αποστάληκαν διαβουλεύσεις προς όλα τα καθ' ύλην αρμόδια Κυβερνητικά Τμήματα/Υπηρεσίες, αναφορικά με θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων τους, όπως Διευθυντή Τμήματος Περιβάλλοντος, Διευθυντή Τμήματος Δημοσίων Έργων, Διευθυντή Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, Επαρχιακό Μηχανικό Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων, Διευθυντή Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και στον Έπαρχο Λευκωσίας, από τους οποίους εξασφαλίσθηκαν θετικές απόψεις.

Περαιτέρω οι καθ' ων η αίτηση επισημαίνουν, ότι η Πολεοδομική Αρχή ζήτησε τις απόψεις της οικείας Τοπικής Αρχής, όπως επίσης και των τεσσάρων όμορων Τοπικών Αρχών, δηλαδή των Κοινοτικών Συμβουλίων Μιτσερού, Μενόικου, Κάτω Μονής, Αγίου Ιωάννη και Αγροκητιάς, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα διοικητικά όρια των προαναφερθεισών Κοινοτήτων εμπίπτουν σε

απόσταση μικρότερη των 2 χιλιομέτρων από την ανάπτυξη. Για το συγκεκριμένο έργο υποβλήθηκαν πάνω από 100 ενστάσεις από τους κατοίκους των επηρεαζόμενων Κοινοτήτων. Το Τμήμα Περιβάλλοντος απέστειλε επιστολή στους ενιστάμενους, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με ημερομηνία 22/3/2021, σχολιάζοντας/απαντώντας τα κύρια θέματα, στα οποία αναφέρονταν οι ενστάσεις, η οποία αναρτήθηκε και στην ιστοσελίδα του Τμήματος Περιβάλλοντος.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος, υπέγραψε στις 23/11/2020, σύμβαση με Ομάδα Ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου, προκειμένου να ενισχύσει το έργο της αξιολόγησης των περιβαλλοντικών μελετών για τα εν λόγω έργα. Οι όροι εντολής της σύμβασης περιλάμβαναν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην Περιβαλλοντική Αρχή σε παραμέτρους της αξιολόγησης των περιβαλλοντικών μελετών, που αφορούσαν την εγκατάσταση μονάδων παραγωγής ασφάλτου, σύμφωνα με την Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Επιπλέον, το Τμήμα Περιβάλλοντος ζήτησε στις 3/2/2021, την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, με βάση την αξιολόγηση του έργου, τα σχόλια/ερωτήματα που τέθηκαν και από άλλα αρμόδια τμήματα και την Ομάδα Ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου. Τα συμπληρωματικά στοιχεία υποβλήθηκαν στο σύνολό τους στις 17/2/2021.

Η Επιτροπή Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον εξέτασε το έργο σε συνεδρία της ημερομηνίας 2/3/2021, βάσει του άρθρου 11 του προαναφερθέντος Νόμου 127(1)/2018, αφού προηγουμένως η Περιβαλλοντική Αρχή ικανοποιήθηκε σε σχέση με την επάρκεια του περιεχομένου της ΜΕΕΠ. Κατά την πιο πάνω συνεδρία, ζητήθηκαν επιπρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία, που αφορούσαν κυρίως την μοντελοποίηση των αέριων ρύπων, τα οποία υποβλήθηκαν στις 21/4/2021. Τα συμπληρωματικά στοιχεία που αφορούσαν το έργο εξετάστηκαν σε νέα συνεδρίαση της Επιτροπής στις 23/4/2021, κατά την οποία τα μέλη της Επιτροπής τοποθετήθηκαν ομόφωνα θετικά για την κατασκευή του έργου.

Στις 18/6/2021, η Ομάδα Ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου απέστειλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος Έκθεση Αξιολόγησης για την προτεινόμενη μονάδα. Στην Έκθεση γινόταν λόγος, μεταξύ άλλων, σε ελλιπή και αμφιβόλου αξιοπιστίας δεδομένα στη ΜΕΕΠ, τα οποία δεν οδηγούσαν σε τεκμηριωμένα συμπεράσματα για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και της ποιότητας ζωής των επηρεαζόμενων αποδεκτών.

Για σκοπούς αντιμετώπισης των προβληματισμών της Ομάδας των Ακαδημαϊκών, το Τμήμα Περιβάλλοντος προχώρησε σε αξιολόγηση του θέματος της οχληρίας από την έκλυση οσμών από τη λειτουργία της μονάδας παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος και πραγματοποιήθηκε συνάντηση στις 9/9/2021 με λειτουργούς του Τμήματος Περιβάλλοντος, του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας, της Ομάδας των Ακαδημαϊκών, καθώς επίσης και των μελετητών του έργου. Μετά από διεξοδική συζήτηση του θέματος, αποφασίστηκε η ετοιμασία μοντέλου οσμών αναφορικά με τη λειτουργία του έργου στην προτεινόμενη περιοχή μετεγκατάστασης στο Μιτσερό. Η εν λόγω μελέτη αποφασίστηκε να γίνει από το Τμήμα Περιβάλλοντος σε συνεργασία με την συμβουλευτική εταιρεία Altantis Consulting, η οποία έχει ήδη διεξάγει αντίστοιχες μελέτες για θέματα οσμών και συγκεκριμένα αναφορικά με το εργοστάσιο παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος στην περιοχή της Παρεκκλησιάς. Ως εκ τούτου, το Τμήμα Περιβάλλοντος ετοίμασε σύμβαση υπηρεσιών με απευθείας ανάθεση στην εν λόγω εταιρεία, για ετοιμασία της μελέτης οσμών. Με βάση τα πιο πάνω, στις 12/10/2021 το μελετητικό γραφείο Altantis Consulting υπέβαλε στο Τμήμα Περιβάλλοντος τη συγκεκριμένη μελέτη, η οποία και παρουσιάστηκε διαδικτυακά στις 22/10/2021 στα μέλη της Επιτροπής Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον και στην Ομάδα των Ακαδημαϊκών.

Μετά την ολοκλήρωση της πιο πάνω αξιολόγησης και σύμφωνα με το άρθρο [29](#) του [N.127\(I\)/2018](#), η Περιβαλλοντική Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τη ΜΕΕΠ και τα συμπληρωματικά στοιχεία αυτής, τα πρακτικά από τη συνεδρίαση της Επιτροπής, καθώς επίσης και τις σχετικές απόψεις ή παραστάσεις οποιωνδήποτε προσώπων, οι οποίες είχαν υποβληθεί στον Διευθυντή, τη μελέτη της Atlantis Consulting και την ανταλλαγή απόψεων που έγινε στις 22/10/2021, προχώρησε στην ετοιμασία Γνωμοδότησης στις 25/10/2021, έχοντας αξιολογήσει όλες τις περιβαλλοντικές πτυχές του έργου.

Στις 24/3/2022, με βάση όλα τα πιο πάνω ενώπιον της δεδομένα και ειδικά τη θετική Γνωμοδότηση της Περιβαλλοντικής Αρχής, η Πολεοδομική Αρχή προχώρησε με τη χορήγηση της επίδικης Πολεοδομικής Άδειας, με κατάλληλους όρους, συμπεριλαμβανομένων των όρων της Περιβαλλοντικής Γνωμοδότησης, που επικεντρώνονταν στις προδιαγραφές κατασκευής του Εργοστασίου, στον έλεγχο λειτουργίας του και στην περιβαλλοντική παρακολούθηση και επιτήρηση με αυστηρά διαχειριστικά μέτρα, οι οποίοι συμπεριλήφθηκαν ως αναπόσπαστο μέρος της Πολεοδομικής Άδειας.

Οι αιτητές προέβαλαν στην προσφυγή τους λόγους ακυρώσεως που αφορούν στην παράβαση των ρητών κανονιστικών διατάξεων της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο (παράγραφοι 9.9.2.2 και 9.9.2.3), την πλάνη περί το Νόμο, την υπέρβαση εξουσίας της εξ Υπουργών Επιτροπής, η οποία δεν είχε εξουσιοδοτηθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο να εξεύρει τεμάχιο για χωροθέτηση της βιομηχανίας σε Ζώνη άλλη από Ζώνη Βιομηχανίας Κατηγορίας Α', την έλλειψη δέουσας έρευνας σε σχέση με την περιβαλλοντική κατάσταση στην περιοχή του Μιτσερού πριν την λήψη απόφασης για χωροθέτηση του εργοστασίου στην περιοχή αυτή, την πλάνη περί τα πράγματα σε σχέση με το ζήτημα αυτό, την ελλιπή Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον που ετοιμάστηκε κατ' εντολή του Ε/Μ, την μη λήψη υπόψη των έντονων αντιδράσεων των κατοίκων της περιοχής της Κοινότητας του Μιτσερού και των λοιπών Κοινοτήτων που βρίσκονται πλησίον της χωροθέτησης, την μη λήψη υπόψη της αρνητικής γνωμοδότησης των Ακαδημαϊκών του Πανεπιστημίου Κύπρου που είχαν εξουσιοδοτηθεί από την Περιβαλλοντική Αρχή για να ετοιμάσουν μελέτη/γνωμάτευση σε σχέση με το θέμα, και την έλλειψη αιτιολογίας της επίδικης απόφασης για έκδοση Πολεοδομικής Άδειας, παρά την επιβεβαιωμένη οχληρία και τους κινδύνους για την υγεία των κατοίκων από την λειτουργία του εργοστασίου παραγωγής ασφαλικού σκυροδέματος, ως οι προειδοποιήσεις ειδικών ιατρών αλλά και της επιβάρυνσης του φυσικού περιβάλλοντος της συγκεκριμένης περιοχής, η οποία ήταν ήδη επιβαρυνμένη με πάρα πολλές οχληρές βιομηχανίες και/ή λατομεία και/ή σφαγεία και/ή κτηνοτροφικές μονάδες και/ή λύματα.

Οι καθ' ων η αίτηση και το Ε/Μ υπεραμύνθηκαν της νομιμότητας της επίδικης απόφασης, επεξηγώντας ότι τηρήθηκε το γράμμα των Νόμων αλλά και των Κανονισμών, ότι όλες οι αρμόδιες αρχές ενήργησαν εντός των πλαισίων των εξουσιών τους, ότι δόθηκε το δικαίωμα ακροάσεως, ότι η άποψη των Ακαδημαϊκών αποτελούσε συμβουλή προς την Περιβαλλοντική Αρχή και ότι ούτως ή άλλως λήφθηκε υπόψη κατά την Γνωμάτευση της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, η οποία έθεσε αυστηρούς όρους στην Πολεοδομική Άδεια που διασφάλιζαν την λειτουργία του εργοστασίου κατά τον ασφαλέστερο τρόπο.

Προέχει πριν την εξέταση των λόγων ακυρώσεως να εξεταστούν οι προδικαστικές ενστάσεις που υποβλήθηκαν από τους καθ' ων η αίτηση.

Με την **πρώτη προδικαστική ένσταση** οι καθ' ων η αίτηση υποστηρίζουν ότι η αιτούμενη

θεραπεία «B» της προσφυγής, με την οποία προσβάλλεται από τους αιτητές η *παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας* των καθ' ων η αίτηση να ανακαλέσουν την πολεοδομική άδεια (η νομιμότητα της οποίας αποτελεί το αντικείμενο της υπ' αρ. 1 θεραπείας), είναι απαράδεκτη. Αυτό δε, με δεδομένο ότι εν προκειμένω έχει εκδοθεί *εκτελεστή διοικητική πράξη*, η οποία μάλιστα προσβάλλεται στην προσφυγή που είναι η επίδικη απόφαση για έκδοση Πολεοδομικής άδειας. Περαιτέρω ότι είναι αντιφατικό από τη μία να προτάσσουν οι αιτητές στο δικόγραφο την ακύρωση εκτελεστής διοικητικής πράξης και παράλληλα να προσβάλλουν και την κατ' ισχυρισμό παράλειψη οφειλόμενης ανάκλησης.

Η πρώτη προδικαστική ένσταση γίνεται δεκτή.

Σύμφωνα με τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, δεν προκύπτει *παράλειψη οφειλόμενης ενέργειας* από την άρνηση ή παράλειψη ανακλήσης διοικητικής απόφασης (βλ. **Χατζιωάννου v. Δημοκρατίας** ([1992](#)) **3 A.A.Δ. 482** και **Σωτηρίου v. Δημοκρατίας** ([2010](#)) **3 A.A.Δ. 338**). Με την έκδοση της εκτελεστής διοικητικής πράξης υπάρχει δυνατότητα προσβολής της βάσει του άρθρου 146 του Συντάγματος εντός 75 ημερών από τη γνώση της πράξης. Μετά δε την παρέλευσή της προθεσμίας αυτής, η νομιμότητα της πράξης είναι ανέλεγκτη. Στην παρούσα υπόθεση βέβαια δεν προκύπτει ζήτημα εκπρόθεσμης προσφυγής κατά της εκτελεστής διοικητικής πράξης που αποτελεί το αντικείμενο της «Α» θεραπείας (σε αντίθεση με τα γεγονότα στην υπόθεση **Σωτηρίου** (ανωτέρω)). Θα πρέπει βεβαίως να σημειωθεί, εν είδει σχολίου, σε σχέση με τα ανωτέρω, πως διαφορετική είναι η περίπτωση στην οποία μετά την έκδοση διοικητικής πράξης υποβάλλεται από διοικούμενο αίτημα προς την διοίκηση, στη βάση νέων και ουσιωδών πραγματικών δεδομένων, για σκοπούς επανεξέτασης.

Για τους λόγους που εξηγήθηκαν, η πρώτη προδικαστική ένσταση γίνεται δεκτή και η προσφυγή σε σχέση με την δεύτερη αιτηθείσα θεραπεία, απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Με την **δεύτερη προδικαστική τους ένσταση** οι καθ' ων η αίτηση υποστηρίζουν ότι οι αιτητές δεν απέδειξαν το έννομο συμφέρον τους για την συνέχιση της προσφυγής τους, αφού απέτυχαν να υποδείξουν με ποιο τρόπο υπέστησαν βλάβη από την επίδικη απόφαση.

Το ζήτημα του εννόμου συμφέροντος των αιτητών εξετάστηκε ενδελεχώς στα πλαίσια της εκδίκασης της αίτησης για έκδοση προσωρινού διατάγματος στην παρούσα προσφυγή. Στην ενδιάμεση απόφασή του το Δικαστήριο αποφάσισε ότι τα Κοινοτικά Συμβούλια των Κοινοτήτων/Αιτητών είχαν έννομο συμφέρον στην καταχώριση προσφυγής, προσβάλλοντας τη νομιμότητα της εκδοθείσας Πολεοδομικής Άδειας, καθώς και των προπαρασκευαστικών αποφάσεων που προηγήθηκαν, με το ακόλουθο σκεπτικό, το οποίο υιοθετείται στην παρούσα απόφαση του Δικαστηρίου, ως το εκτενές απόσπασμα από την ενδιάμεση απόφαση μεταξύ των ίδιων διαδίκων **Κοινοτικό Συμβούλιο Μιτσερού και Άλλοι v. Δημοκρατίας**, ημερομηνίας **10/8/2022**, που ακολουθεί:

««Πρόχει η εξέταση της προδικαστικής ένστασης περί της μη πλήρωσης της προϋπόθεσης του παραδεκτού της καταχώρισης προσφυγής εκ μέρους των αιτητών, της έλλειψης δηλαδή της νομιμοποίησης και του εννόμου συμφέροντός τους. Όπως προκύπτει από το υλικό ενώπιον του Δικαστηρίου τα Κοινοτικά Συμβούλια εκπροσωπούν το σύνολο των κατοίκων τους. Βάσει της νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου οι Τοπικές Αρχές έχουν έννομο συμφέρον να προσβάλλουν τη νομιμότητα αποφάσεων της Κεντρικής Κυβέρνησης (βλ. **Improvement Board of Strovolos v. Republic** (1983) 3 CLR 434, **Κοινότητα Πυργών v. Δημοκρατίας**). Σχετική με το έννομο συμφέρον είναι η απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Δημοκρατία v. Συμβουλίου Βελτιώσεως Γερίου και Άλλοι** (1998) 3 ΑΑΔ 210, στην οποία η Ολομέλεια συμφώνησε με την ανωτέρω νομολογία και παρέπεμψε σε σχετικά αποσπάσματα από τις αποφάσεις αυτές. Παραθέτω το σχετικό απόσπασμα, της δεσμευτικής για το Διοικητικό Δικαστήριο νομολογίας της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε σχέση με τη νομιμοποίηση των Κοινοτικών και ή Τοπικών Αρχών να καταχωρούν προσφυγή:

«Το ζήτημα του εννόμου συμφέροντος συζητήθηκε από τους συνηγόρους πρωτόδικα με αναφορά στο κατά πόσο, πρώτο, το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου, ως Αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης και οι κάτοικοι προσωπικά θα μπορούσαν σε οποιαδήποτε περίπτωση να νομιμοποιούνταν στην προσβολή απόφασης της κεντρικής διοίκησης. και, δεύτερο, στο κατά πόσο, εν πάση περιπτώσει, προέκυπτε ή όχι δυσμενής επηρεασμός προς την κοινότητα Γερίου ώστε να θεμελιώνεται έννομο συμφέρον δεδομένου ότι με τον εκσυγχρονισμό του τουβλοποιείου θα επέρχετο βελτίωση της υφιστάμενης κατάστασης. Τα ίδια τέθηκαν και ενώπιον μας με αντίστοιχους λόγους έφεσης από τη Δημοκρατία και την εταιρεία.

Το Δικαστήριο, πρωτόδικα, ασχολήθηκε με το πρώτο εκτενώς, το δεύτερο όμως απλώς το σημείωσε. Έκρινε, υπό το φως πρωτόδικων αποφάσεων κυρίως στις υποθέσεις **Κοινότητα Πυργών κ.α. v. Δημοκρατίας** (1992) 4 Α.Α.Δ. 223 και **Δήμος Έγκωμης v. Δημοκρατίας**, υπόθ. αρ. 578/93 ημερ. 16 Σεπτεμβρίου 1994, όπως και Ελληνικών συγγραμμάτων, ότι το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου έχει έννομο συμφέρον.

Για τους υπόλοιπους αιτητές το Δικαστήριο κατέληξε ότι η προσφυγή ήταν απαράδεκτη για τον λόγο ότι δεν είχαν την ιδιότητα περιοίκου "... που θα μπορούσε να αποτελέσει τη βάση νομιμοποίησης ...". Η Ολομέλεια στη **Σοφούλλα Χαραλάμπους v. Δημοκρατίας** (1996) 3 A.A.A. 73, επικρότησε αυτή τη νομική θεώρηση.

Πρόσφατα, στη **Δήμος Έγκωμης v. Δημοκρατίας** (1997) 3 A.A.A. 346, η Ολομέλεια αναφέρθηκε επιδοκιμαστικά στην πρωτόδικη **Improvement Board Strovolos v. Republic** (1983) 3 C.L.R. 434 στην οποία αναγνωρίστηκε ότι αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης νομιμοποιείται να προσβάλει απόφαση οργάνου της Κεντρικής Κυβέρνησης όπου επηρεάζεται δυσμενώς ίδιον συμφέρον. Στην **Improvement Board Strovolos v. Republic** (ανωτέρω) που αφορούσε την ανάληψη αρμοδιότητας της τοπικής αρχής από όργανο της Κεντρικής Κυβέρνησης λέχθηκε ότι:

"Local authorities are expected, within the sphere of their responsibilities and always subject to their authority under the law, to give effect to what appears best for the locality they serve. There may be a conflict between the wider needs of the country, safeguarded by central administration and local needs. Inasmuch as political responsibility for the acts of local authorities does not vest in the central government, legal means must be provided for resolving a conflict, if there is any, between organs of central and local administration. Consequently, in an appropriate case, a recourse may be taken by an improvement board against organs of central government for the review of the legality of their actions affecting the interests of the improvement board."

Εξ άλλου με ενδιάμεση απόφαση στην υπόθεση **Κοινότητα Πυργών κ.ά. v. Δημοκρατίας** (1991) 4 A.A.A. 3498, εντάχθηκε στο πεδίο συμφέροντος της αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης και το φυσικό περιβάλλον εφόσον η κοινότητα επηρεαζόταν δυσμενώς. Αυτή η άποψη είχε κυρίως ως έρεισμα το Άρθρο 7.1 του Συντάγματος με το οποίο κατοχυρώνεται το δικαίωμα ζωής. Αναφέρθηκαν σχετικά τα εξής:

"Κρίνω ότι το δικαίωμα της ζωής που κατοχυρώνεται από το άρθρο 7.1 του Συντάγματος δεν περιορίζεται στην προστασία της ύπαρξης, αλλά επεκτείνεται και στις βασικές προϋποθέσεις για την επιβίωση του ανθρώπου στο χώρο που διαβιεί. Δε θα διερευνήσω, διότι δεν είναι αναγκαίο για τους σκοπούς αυτής της υπόθεσης, τις διαστάσεις ή προεκτάσεις του δικαιώματος. Διαπιστώνω όμως ότι κάτοικος κοινότητας έχει λόγο στη διαμόρφωση του φυσικού περιβάλλοντος στο οποίο διαβιεί, το οποίο, εφόσον είναι κοινό σε όλους τους κατοίκους της κοινότητας, μπορεί να προσταπασθεί συλλογικά από την κοινοτική αρχή η οποία τους εκπροσωπεί."

Σε έφεση που ασκήθηκε για άλλους λόγους κατά της εν λόγω απόφασης, το ζήτημα εννόμου συμφέροντος δεν συζητήθηκε και η πλειοψηφία της Ολομέλειας δεν εξέφρασε γνώμη: βλ. **Δημοκρατία κ.ά. v. Κοινότητας Πυργών κ.ά.** (1996) 3 A.A.A. 503.

Κατά την άποψή μας, οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν συμφέρον στην πολεοδομική διαμόρφωση της περιοχής τους εφόσον προκύπτει δυσμενής επηρεασμός στο φυσικό περιβάλλον, ιδωμένο όπως πρόκειται διαχρονικά να διαμορφωθεί. Πρόκειται για συμφέρον εγγενές στη φύση της αποστολής τους και ως εκ τούτου νόμιμο. Η διαπίστωση αυτή καθιστά μη αναγκαία την περαιτέρω διερεύνηση της νομιμοποίησης του εφεσίβλητου Συμβουλίου. Όπως άλλωστε υποδείχθηκε στη **Γεωργίου κ.ά. v. Δημοκρατίας κ.ά.** (1997) 3 A.A.A. 81:

"Το αντικείμενο του επηρεασμού κάτω από το Άρθρο 146 είναι το συμφέρον και όχι αποκρυσταλλωμένο νομικό δικαίωμα."

Τα εκεί εκτεθέντα παραδείγματα από αποφάσεις του Σ.τ.Ε. απεικονίζουν εναργώς ακριβώς αυτή τη διάσταση. Καταλήγουμε λοιπόν ότι το Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου

νομιμοποιείται κατ' αρχήν στην προσφυγή».

Σε συμφωνία με την ανωτέρω νομολογία, το Δικαστήριο απορρίπτει την πρώτη προδικαστική ένσταση περί έλλειψης νομιμοποίησης των αιτητών να καταχωρίσουν προσφυγή, κατά της νομιμότητας της απόφασης με την οποία εκδόθηκε πολεοδομική άδεια στην περιοχή τους για βαριά βιομηχανία, επικαλούμενοι την βλάβη που δυνατόν να προκύψει στο περιβάλλον και/ή στην διαβίωσή και/ή στην υγεία των κατοίκων τους.

Περαιτέρω το Δικαστήριο απορρίπτει και την δεύτερη προδικαστική ένσταση περί της απαγόρευσης προσφυγής από διοικητικά όργανα εναντίον πράξεων στις οποίες συμμετέχουν ως εκ της ιδιότητάς τους αυτής. Η παρούσα δίκη δεν μπορεί να θεωρηθεί ενδοστρεφής, καθ' ότι οι αιτητές δεν συμμετέχουν στην διαδικασία έκδοσης της επίδικης απόφασης στα πλαίσια μίας σύνθετης διοικητικής πράξης, διαφωνώντας με την τελική απόφαση που εκδίδεται από το άλλο όργανο, που ασκεί ιεραρχικό ή δευτεροβάθμιο έλεγχο, (βλ. **Δήμος Έγκωμης v. Δημοκρατίας** ([1997](#)) [3 A.A.Δ. 346](#)) και **Συμβούλιο Αποχετεύσεως Λευκωσίας v. Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών** ([2007](#)) [3 A.A.Δ. 568](#)). Οι απόψεις των αιτητών ζητήθηκαν στα πλαίσια της επιτακτικής πρόνοιας της Δήλωσης Πολιτικής όπως αναζητηθούν οι απόψεις των επηρεαζόμενων τοπικών αρχών στην περίπτωση έκδοσης πολεοδομικής άδειας βαριάς βιομηχανίας κατ' εξαίρεση, εκτός Βιομηχανικής Ζώνης Α'. Με αυτό ως δεδομένο, συνάγεται πως οι κάτοικοι των συγκεκριμένων Κοινοτήτων θεωρήθηκαν από τους ίδιους τους καθ' ων η αίτηση ως επηρεαζόμενοι από την έκδοση της πολεοδομικής άδειας και επιβαλλόταν η αναζήτηση των απόψεών τους. Η απαίτηση νομοθετικών ή κανονιστικών διατάξεων για αναζήτηση των απόψεων των επηρεαζόμενων κατοίκων, λόγω εγγύτητας των κατοικιών τους με την ανάπτυξη, παρέχοντας τους το δικαίωμα προηγούμενης ακρόασης, δεν τους μετατρέπει σε όργανα παραγωγής της διοικητικής απόφασης, αφού οι απόψεις τους αναζητούνται για να ληφθούν υπόψη στα πλαίσια της δέουσας έρευνας και σύννομης άσκησης της διακριτικής ευχέρειας του οργάνου με την αποφασιστική αρμοδιότητα.

Περαιτέρω το έννομο συμφέρον των αιτητών αποδεικνύεται από το γεγονός ότι για την ανάπτυξη απαιτήθηκε η ετοιμασία και κατάθεση περιβαλλοντικών μελετών σε σχέση με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον και την οχληρία που δυνατόν να προκληθεί στην δική τους διαβίωση στην εν λόγω περιοχή, (κάτοικοι των Κοινοτήτων-Αιτητών).

Οι καθ' ων η αίτηση υποστηρίζουν, ότι δεν παραβιάστηκε οποιαδήποτε διάταξη νόμου ή κανονισμού και δεν λήφθηκε η απόφαση βάσει πλάνης περί τα πράγματα ή το νόμο, αλλά έγινε η δέουσα έρευνα σε όλο το εύρος των δυσμενών παραγόντων, που όφειλαν να ληφθούν υπόψη, και αποδεικνυαν πως η επίδικη πολεοδομική άδεια μπορούσε να εκδοθεί. Εν προκειμένω τίθενται ζητήματα με τους λόγους ακυρώσεως, που αφορούν στην πρόσθετη επιβάρυνση της ίδιας της διαβίωσης των κατοίκων των Κοινοτήτων που προσέφυγαν με την εγκατάσταση εργοστασίου βαριάς βιομηχανίας στην περιοχή τους και όχι μόνο της οικονομικής ζημιάς στην περιουσία τους, που βρίσκεται εντός οικιστικής ζώνης, κοντά στην χωροθέτηση του εργοστασίου. Όπως αποφασίστηκε στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην **Κοινότητα Πυργών v. Δημοκρατίας** ([1991](#)) [4 AAD 3498](#), το δικαίωμα της ζωής, που προστατεύεται από το άρθρο 7.1 του Συντάγματος δεν περιορίζεται στην προστασία της ύπαρξης, αλλά επεκτείνεται και στις βασικές προϋποθέσεις για την επιβίωση του ανθρώπου στον χώρο όπου διαβιεί.

Η πολεοδομική άδεια αποτελεί την θεμέλια απόφαση της διοίκησης στην οποία θα βασιστούν οι μεταγενέστερες άδειες, δηλαδή η άδεια οικοδομής και άδεια λειτουργίας του επίδικου εργοστασίου. Όπως αποφασίστηκε στην απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Frangos and Others v. Republic** ([1982](#)) [3 C.L.R. 53](#):

«Η πολεοδομική άδεια αποτελεί το θεμέλιο, την προϋπόθεση για την υποβολή αίτησης για την παροχή άδειας οικοδομής. Χωρίς το θεμέλιο αυτό δεν παρέχεται εξουσία στην αρμόδια, βάσει του Κεφ. 96, αρχή να εξετάσει τη δυνατότητα παροχής άδειας οικοδομής. Ο κάτοχος πολεοδομικής άδειας ο οποίος απευθύνεται για άδεια οικοδομής, δεσμεύεται εκ προοιμίου από αυτή εφόσον αυτό τούτο το δικαίωμά του για ανάπτυξη στοιχειοθετείται από τους όρους της. Η άδεια οικοδομής ορθά χαρακτηρίζεται ως άδεια για την εκτέλεση των εγκριθέντων με την πολεοδομική άδεια έργων. Η εξουσία της αρμόδιας αρχής περιορίζεται ουσιαστικά στον καθορισμό των όρων της εκτέλεσης».

Η επέλευση των δυσμενών συνεπειών στην υγεία των κατοίκων είναι άμεσα ορατή στο εγγύς μέλλον, (βλ. ανωτέρω απόφαση **Δημοκρατία v. Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου και Άλλων** όπου αναφέρεται πως: «προκύπτει δυσμενής επηρεασμός στο φυσικό περιβάλλον, ιδωμένο όπως πρόκειται διαχρονικά να διαμορφωθεί». Ειδικότερα αν βάσει της επίδικης πολεοδομικής άδειας οι επόμενες διοικητικές διαδικασίες έκδοσης των επόμενων αδειών, για σκοπούς μεταφοράς του εργοστασίου, επιταχύνονται ή έχουν ήδη

μετά την επιφύλαξη της απόφασης του Δικαστηρίου επιταχυνθεί, βάσει της αναγκαιότητας επίσπευσης της μεταφοράς του, όπως αυτή φανερώνεται και από την επίκληση από τους καθ' ων η αίτηση και το ενδιαφερόμενο μέρος των δυσχερειών που θα προκληθούν από την αναστολή εκτέλεσης της επίδικης απόφασης για την υλοποίηση της μετακίνηση του εργοστασίου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου **Κοινότητα Πυργών και Συμβούλιο Βελτιώσεως Γερίου** (ανωτέρω) εξεδόθη πριν την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε αυτήν γίνεται επίκληση μόνο στο άρθρο 7.1 του Συντάγματος σε σχέση με τη νομιμοποίηση των πολιτών να προσβάλλουν αποφάσεις, οι οποίες πλήττουν κατά την άποψή τους το περιβάλλον στο οποίο διαβιούν.

Ακόμα πριν την ένταξη της στην Ευρωπαϊκή Ένωση η Κυπριακή Δημοκρατία την 21/1/2003, υπέγραψε και κύρωσε σε Νόμο την Σύμβαση του Αάρχους που συνομολογήθηκε στο Αάρχος της Δανίας στις 25/6/1998, **(ο περί της Σύμβασης του Αάρχους Αναφορικά με την Πρόσβαση στην Πληροφόρηση, τη Δημόσια Συμμετοχή στη Λήψη Αποφάσεων και την Πρόσβαση στη Δικαιοσύνη σε Περιβαλλοντικά θέματα Νόμος του 2003 (Ν.33(III)/2003))**.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Σύμβασης, προβλέπεται η δυνατότητα πρόσβασης στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά ζητήματα μεταξύ αυτών και για προσβολή αποφάσεων που παραβιάζουν τη νομοθεσία σχετική με το περιβάλλον. Μάλιστα σε αντίθεση με την μέχρι σήμερα νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία εκτός από τα φυσικά πρόσωπα που μπορούν να αποδείξουν έννομο συμφέρον μόνο οι Τοπικές Αρχές (και όχι άλλες ενώσεις προσώπων) μπορούν να προσβάλουν διοικητικές πράξεις που πλήττουν τα συμφέροντα των κατοίκων της τοπικής αρχής, στον ορισμό του «ενδιαφερόμενου κοινού», το οποίο μπορεί να έχει και πρόσβαση στην δικαιοσύνη βάσει του άρθρου 9 της Σύμβασης, περιλαμβάνονται στο άρθρο 2 παράγραφος 5 και οι «μη κυβερνητικοί οργανισμοί».

Σημειώνεται ότι η Σύμβαση του Αάρχους εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2005/370/EK του Συμβουλίου, στις 17/2/2005 και ενσωματώθηκε στην κοινοτική έννομη τάξη μέσω, ανάμεσα σε άλλα, της Οδηγίας 2011/92/ΕΕ (όπως έχει τροποποιηθεί) για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων

(Οδηγία ΕΠΕ). Έκτοτε η Σύμβαση του Αάρχους αποτελεί δίκαιο της Ένωσης και τυγχάνει ερμηνείας από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ), (βλ. ενδεικτικά **Υπόθεση C-115/09**). Το ΔΕΕ στην απόφασή του στην Υπόθεση **Slovak Brown Bear (C-240/09)** δεν αναγνώρισε άμεσο αποτέλεσμα στην διάταξη του άρθρου 9 παράγραφος 3 της Σύμβασης αναφέροντας ότι η Σύμβαση αφήνει σημαντικό πεδίο διακριτικής ευχέρειας στα κράτη μέλη για την εφαρμογή της. Παρόλα αυτά αποφασίστηκε πως τα εθνικά δικαστήρια υπέχουν υποχρέωση να ερμηνεύουν τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες σύμφωνα με το περιεχόμενο του άρθρου 9 παράγραφος 3 της Σύμβασης, ώστε να διασφαλιστεί ευρεία πρόσβαση στη δικαιοσύνη.

Πέραν της νομολογίας του ΔΕΕ σε σχέση με την ερμηνεία της Σύμβασης και των σχετικών Οδηγιών, σε πρόσφατες αποφάσεις του το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), αποφάσισε ότι η παράλειψη των κρατικών αρχών να προστατεύσουν τους κατοίκους περιοχών που επηρεάζονται από τις τοξικές εκπομπές εργοστασίου, παραβιάζει το δικαίωμα στην ιδιωτική και οικογενειακή τους ζωή που προστατεύεται από το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ (**Cordella κ.α. κατά Ιταλίας, ημερομηνίας 24/2/2019, αρ. υπ. 54414/18 και 54264/15**). Παραβίαση του ίδιου άρθρου αποφασίστηκε πως συντρέχει λόγω αποτυχίας των κρατικών Αρχών στο πεδίο της προστασίας από τη ρύπανση στην απόφαση του ίδιου Δικαστηρίου στην **Jugheli κ.α. κατά Γεωργίας ημερομηνίας 13/7/2017, αρ. υπ. 38342/05**)»».

Οι καθ' ων η αίτηση επικαλούνται στη Γραπτή της Αγόρευση δικαστικές αποφάσεις, στις οποίες αποφασίστηκε πως δεν είναι αρκετό το ενδιαφέρον του περίοικου για την καταχώρηση προσφυγής με την επίκληση του γενικότερου ενδιαφέροντος (**υπ. αρ. 231/2015, Παντέλα και Άλλοι v. Δημοκρατίας, ημερομηνίας 31/1/2018**), αλλά απαιτείται η επίκληση συγκεκριμένης βλάβης, αλλά και σε σχέση με προσφυγή της τοπικής κοινότητας για έκδοση πολεοδομικής άδειας με την οποία διαφωνεί (**υπ. αρ. 1420/2017, Δήμος Πέγειας v. Δημοκρατίας, ημερομηνίας 14/2/2020**), για να υποστηρίξουν ότι οι αιτητές απέτυχαν να αποδείξουν το έννομο συμφέρον τους. Η θέση αυτή παραγνωρίζει πως τα δεδομένα στις πιο πάνω αποφάσεις ήταν διαφορετικά. Στην μεν πρώτη περίπτωση αφορούσε κάτοικο της περιοχής, ο οποίος επικαλείτο την ιδιότητά του ως κατοίκου που ήταν περίοικος, ο οποίος θα έπρεπε να είχε αποδείξει την εγγύτητα της κατοικίας του με την επίδικη εκεί ανάπτυξη και ότι στην άλλη περίπτωση ο εκεί Δήμος απέτυχε να αποδείξει το έννομο συμφέρον του, λόγω γενικόλογων

ισχυρισμών.

Στην παρούσα υπόθεση, όπως προαναφέρθηκε, το έννομο συμφέρον των αιτητών αναγνωρίζεται από το Νόμο. Σύμφωνα με τον **περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο (Ν.127(Ι)/2018)**, το άρθρο 8 προβλέπει ότι η Περιβαλλοντική Αρχή διαβιβάζει στις ενδιαφερόμενες αρχές την ΜΕΕΠ και τις άλλες πληροφορίες που υποβλήθηκαν από τον κύριο του έργου. Ενδιαφερόμενες δε αρχές είναι, σύμφωνα με τον ορισμό στο άρθρο 2 και οι *αρχές τοπικής διοίκησης* που περιλαμβάνονται και στο Τρίτο Παράρτημα του Νόμου («*Αρχές τοπικής διοίκησης στα διοικητικά όρια των οποίων προτείνεται να εκτελεστεί ένα έργο*»). Στην Δήλωση Πολιτικής για την Ύπαιθρο προβλέπεται πως οι Τοπικές Αρχές συμμετέχουν στην λήψη απόφασης χωροθέτησης Βιομηχανίας Κατηγορίας Α' εκτός των Βιομηχανικών ή Λατομικών Ζωνών εκφέροντας απαραίτητως τις θέσεις τους.

Το κατωτέρω απόσπασμα από το σύγγραμμα της **Γλυκερίας Π. Σιούτη, «Εγχειρίδιο Δικαίου Περιβάλλοντος»**, σελ. 140, (με τις σχετικές υπογραμμίσεις να έχουν προστεθεί) αναφέρονται στο δικαίωμα *στην ένδικη προστασία* των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος στο οποίο οι κάτοικοί τους διαβιούν, με παραπομπή σε σχετικές επί του θέματος αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας της Ελλάδας:

«5. Η διεύρυνση του εννόμου συμφέροντος στην περίπτωση των ΟΤΑ

α) Το κριτήριο των διοικητικών ορίων

Έννομο συμφέρον αναγνωρίζεται και στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) για την προστασία του περιβάλλοντος, δεδομένου ότι αυτοί έχουν πλήθος αρμοδιοτήτων σε θέματα περιβάλλοντος, χωροταξίας και πολεοδομίας. Συμφώνως προς τη νομολογία, το βασικό κριτήριο για τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος είναι το προστατευτέο περιβαλλοντικό στοιχείο να βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων του δήμου ή της κοινότητας ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που ασκεί την αίτηση ακύρωσης (ΣΤΕ 2196/82, 312/83, 944/85, 3682/86, 1615/88, 150/90, 2586/92, 2690/94, 2301/95 Ολομ. 1495/2002 Ολομ., 1756-59/2002, 83/2005 Ολομ.). Το χωρικό αυτό στοιχείο αρκεί για την προσβολή οποιασδήποτε πράξης βλάπτει το περιβάλλον, όταν αυτή αφορά την οικιστική ανάπτυξη (ΣΤΕ 2690/94, 1071/94 Ολομ.), **την εγκατάσταση βιομηχανικών μονάδων και την περιβαλλοντική υποβάθμιση της περιοχής (ΣΤΕ 2755/94 Ολομ., όπου μάλιστα έγινε δεκτό ότι το έννομο συμφέρον του δήμου δεν αίρεται από το γεγονός ότι στη θέση όπου θα εγκατασταθούν οι βιομηχανικές μονάδες λειτουργούσαν και στο παρελθόν βιομηχανικές εγκαταστάσεις)**, το πολιτιστικό περιβάλλον (ΣΤΕ 2182/94), την προστασία της χλωρίδας και της πανίδας (ΣΤΕ 2301/95 Ολομ.) ή τη διατήρηση της δασικής βλάστησης (ΣΤΕ 1/93).

6. Το έννομο συμφέρον για την προστασία του περιβάλλοντος στο ευρωπαϊκό

κοινοτικό δίκαιο

Η δυνατότητα προσδιορισμού του αριθμού ή της ταυτότητας των προσώπων, στα οποία εφαρμόζεται η προσβαλλόμενη πράξη δεν συνεπάγεται κατ' ανάγκην ότι η απόφαση τα αφορά ατομικώς. Αντιθέτως, η εξατομίκευση γίνεται δεκτή στο μέτρο που ο προσφεύγων είχε δικαίωμα λήψης πληροφοριών και συμμετοχής στη διοικητική διαδικασία έκδοσης της πράξης.»

Για τους λόγους που έχουν εξηγηθεί σε συνάρτηση με τα δεδομένα της παρούσας υπόθεσης, βάσει των οποίων οι Αιτητές ως *ενδιαφερόμενες τοπικές αρχές* και ως αρχές στις οποίες αναγνωρίζει δικαιώματα συμμετοχής στη λήψη απόφασης για χωροθέτηση του έργου, είχαν δικαίωμα όχι μόνο στην πληροφόρηση, αλλά και στην συμμετοχή βάσει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων, καθώς και της πάγιας νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου, η προδικαστική ένσταση περί έλλειψης εννόμου συμφέροντος των αιτητών απορρίπτεται. Η επέλευση της βλάβης σε προσφυγές κατά πράξεων που ενδέχεται να προξενήσουν βλάβες και/ή επιβάρυνση στο περιβάλλον, δεν απαιτείται να αποδεικνύεται αλλά να πιθανολογείται, (βλ. **Γλυκερία Σιούτη** (ανωτέρω), **σελ. 120-121**).

Προχωρώ να εξετάσω τον πρώτο λόγο ακυρώσεως.

Σύμφωνα με τους αιτητές παραβιάστηκε το άρθρο 9.9.2.3 της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο, το οποίο επιβάλλει όπως **πριν την χωροθέτηση** βαριάς βιομηχανίας εκτός της Βιομηχανικής Ζώνης Κατηγορίας Α΄, η οποία **κατ' εξαίρεση** μπορεί να επιτραπεί σε άλλες ζώνες από αυτές που κατά κανόνα επιτρέπονται από την Δήλωση Πολιτικής, (άρθρο 9.9.2), **απαιτείται** όπως η Πολεοδομική Αρχή συμβουλευτεί τον *Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, τον Διευθυντή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος αλλά και την οικεία Τοπική Αρχή, καθώς και οποιαδήποτε όμορη Τοπική Αρχή, σε περίπτωση που η ανάπτυξη προτείνεται σε απόσταση μικρότερη της τάξης των δυο (2) χιλιομέτρων από τα αντίστοιχα διοικητικά της όρια*. Οι αιτητές υποστηρίζουν πως κατά παράβαση των δύο διατάξεων της Δήλωσης Πολιτικής η χωροθέτηση στην Κοινότητα του Μιτσερού έγινε **χωρίς την τήρηση** των επιτακτικών απαιτήσεων της Δήλωσης Πολιτικής, σε περιπτώσεις όπως η επίδικη, κατ' εξαίρεση δηλαδή της χωροθέτησης σε Γεωργική Ζώνη, αντί σε Ζώνη Βιομηχανίας Κατηγορίας Α΄, αφού η άποψη των Κοινοτήτων που επηρεάζονταν αναζητήθηκε μόνο εκ των υστέρων στο πλαίσιο δημοσίευσης της ΜΕΕΠ που ετοίμασε το Ε/Μ για σκοπούς υποβολής της στα πλαίσια της έκδοσης της Πολεοδομικής άδειας και **μετά την χωροθέτηση στην Περιοχή του Μιτσερού**, αντί κατά το στάδιο της αναζήτησης της κατάλληλης περιοχής **για χωροθέτηση** του έργου και **πριν** την χωροθέτηση

αυτού στο Μιτσερό. Μάλιστα τούτο έγινε, υποστηρίζουν, όχι μόνο κατά παράβαση της Δήλωσης Πολιτικής, αλλά και κατά παράβαση και της εξουσιοδότησης που δόθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο προς την Υπουργική Επιτροπή, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή είχε εξουσιοδοτηθεί όπως στα πλαίσια της απόφασης για μετακίνηση της βιομηχανικής μονάδας αναζητηθούν κατάλληλα τεμάχια για χωροθέτηση της βιομηχανικής Μονάδας εντός Βιομηχανικής Ζώνης Κατηγορίας Α'.

Οι καθ' ων η αίτηση υποστήριξαν ότι όλες οι επιφυλάξεις και αντιρρήσεις των αιτητών λήφθηκαν υπόψη μετά την δημόσια διαβούλευση στα πλαίσια της δημοσιοποίησης της ΜΕΕΠ και ως εκ τούτου τους δόθηκε το δικαίωμα ακροάσεως. Μάλιστα ενόψει των όσων διαφάνηκαν σε σχέση με τα ζητήματα της περιοχής σε σχέση με τις οχληρές βιομηχανίες, τα χοιροστάσια τα λύματα, τις κτηνοτροφικές μονάδες, τα σφαγεία και τα λατομεία στην περιοχή τα οποία προκαλούσαν οχληρία στους κατοίκους, τα οποία επεσήμανε και η Μελέτη των Ακαδημαϊκών που εκπονήθηκε μετά από εντολή της Περιβαλλοντικής Αρχής, λήφθηκαν υπόψιν στους όρους που επιβλήθηκαν στην Πολεοδομική άδεια που εκδόθηκε, επίδικη στην προσφυγή απόφαση.

Το ζήτημα που καλείται το Δικαστήριο να αποφασίσει σε σχέση με τον λόγο αυτό ακυρώσεως, άπτεται της τήρησης ή όχι του ρητού γράμματος των Κανονιστικών Διατάξεων της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο, αφού επιλέγηκε η χωροθέτηση της Βιομηχανικής Μονάδας Ασφαλικού Σκυροδέματος εκτός των Ζωνών στις οποίες κατά κανόνα επιτρέπεται αυτή να χωροθετηθεί, στα πλαίσια της δυνατότητας *κατ' εξαίρεση* χωροθέτησής της εκτός των Ζωνών αυτών, υπό όρους, που ρητά επιβάλλονται από τις σχετικές διατάξεις.

Παρατίθενται οι σχετικές διατάξεις της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο οι οποίες ίσχυαν κατά τον ουσιώδη χρόνο, ως το Κανονιστικό πλαίσιο εντός του οποίου η Πολεοδομική Αρχή όφειλε να λάβει τις σχετικές αποφάσεις της, με τις υπογραμμίσεις και τον τονισμό να έχουν προστεθεί. Αποτελεί γεγονός που δεν αμφισβητείται από κανένα διάδικο ότι η Βιομηχανία του Ε/Μ ήταν Βιομηχανία που ενέπιπτε στην Κατηγορία Α':

«9.9.2 Βιομηχανική ανάπτυξη Κατηγορίας Α'

9.9.2.1 Βιομηχανική Ανάπτυξη Κατηγορίας Α' θα επιτρέπεται κατά κανόνα σε Βιομηχανική Ζώνη ή Περιοχή Κατηγορίας Α'.

[.]

9.9.2.2 Η Πολεοδομική Αρχή είναι δυνατόν να επιτρέψει κατ'εξάιρεση τη χωροθέτηση των ακόλουθων τύπων ανάπτυξης εκτός των πιο πάνω Ζωνών ή Περιοχών:

(α) Βιομηχανική ανάπτυξη η οποία σχετίζεται λειτουργικά με μεταλλευτικές και λατομικές δραστηριότητες η οποία είναι δυνατό να επιτραπεί μέσα ή κοντά στο χώρο όπου διεξάγονται νόμιμα τέτοιου είδους δραστηριότητες, περιλαμβανομένων και αναπτύξεων παραγωγής ετοιμού σκυροδέματος, premix ή άλλων αναπτύξεων παρομοίου τύπου.

[.]

9.9.2.3 Κατά τη λήψη απόφασης σε σχέση με την παράγραφο 9.9.2.2, η Πολεοδομική Αρχή θα συμβουλευέται το Διευθυντή του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, το Διευθυντή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος και την οικεία Τοπική Αρχή, καθώς και οποιαδήποτε όμορη Τοπική Αρχή, σε περίπτωση που η ανάπτυξη προτείνεται σε απόσταση μικρότερη της τάξης των δυο (2) χιλιομέτρων από τα αντίστοιχα διοικητικά της όρια.

[.]

9.9.2.4 Στις περιπτώσεις οι οποίες περιγράφονται στην παράγραφο 9.9.2.2, η ανάπτυξη είναι δυνατό να επιτραπεί εφόσον:

(α) Δεν αναμένεται να επηρεάσει ουσιωδώς την ποιότητα του περιβάλλοντος, την οικολογία της περιοχής, την ατμόσφαιρα, το έδαφος, το υπέδαφος, τα υπόγεια νερά, τους ποταμούς, τους χείμαρρους, γειτονικά αργάκια, τις φυσικές ή τεχνητές λίμνες και εν γένει τους υδάτινους πόρους, τις ακτές, τα δάση, τις γεωργικές καλλιέργειες, τις δραστηριότητες του ευρύτερου γεωργικού τομέα ή άλλων τομέων οικονομικής δραστηριότητας, οποιεσδήποτε αρχαιότητες ή άλλα αξιόλογα φυσικά ή δομημένα στοιχεία του περιβάλλοντος και του τοπίου.

(β) Δεν θα επηρεάσει αρνητικά ή παραβιάσει τη δημόσια υγεία.

(γ) Δεν θα επηρεάσει αρνητικά ή παραβιάσει ουσιωδώς τις ανέσεις της περιοχής και την ασφαλή διακίνηση της τροχαίας και των πεζών. Πρόσθετα, πρέπει να διαθέτει ικανοποιητική σύνδεση με κύριο οδικό δίκτυο, όπου απαιτείται.

(δ) Θα βρίσκεται σε επαρκή απόσταση από καθορισμένη Οικιστική, Παραθεριστική ή/και Τουριστική Ζώνη, λαμβάνοντας υπόψη και τις μελλοντικές προοπτικές επέκτασης των Ζωνών αυτών, και θα λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να αποφεύγεται η οχληρία από αέριες εκπομπές, κονιορτό, σκόνη, οσμές και θόρυβο ή κίνδυνους για τη δημόσια υγεία ή/και μετάδοση ασθενειών στις πιο πάνω περιοχές ή και σε άλλες ευαίσθητες αναπτύξεις ή χρήσεις στην περιοχή.

(ε) Δεν θα είναι έντονα και εμφανώς ορατή από μεγάλο τμήμα υπεραστικού δρόμου, αυτοκινητόδρομου, δρόμου υπερτοπικής σημασίας ή δρόμου που χρησιμοποιείται ιδιαίτερα συχνά από επισκέπτες για την απόλαυση της φύσης και του τοπίου. Σε περίπτωση που δεν ικανοποιείται η πρόνοια αυτή και η ανάπτυξη είναι απαραίτητο να εκτελεστεί στην συγκεκριμένη τοποθεσία, θα λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα για την απόκρυψη της και την επιτυχή ένταξη της στο περιβάλλον και το τοπίο.

(στ) Θα διαθέτει όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις, ώστε να μπορούν να εξασφαλισθούν όλες οι αναγκαίες άδειες, με βάση άλλες σχετικές ισχύουσες Νομοθεσίες.

9.9.2.5 Η Πολεοδομική Αρχή μπορεί να επιβάλει κατάλληλους όρους για τον περιορισμό ενδεχόμενων αισθητικών, λειτουργικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη δημιουργία αναπτύξεων του τύπου που περιγράφεται στο παρόν Κεφάλαιο».

Προκύπτει από τα ανωτέρω, ότι τέτοιες αναπτύξεις ως η επίδικη επιτρέπονται κατά κανόνα σε Βιομηχανικές Ζώνες Κατηγορίας Α΄. Αυτός ήταν και ο λόγος για τον οποίο εντοπίστηκαν κατάλληλα τεμάχια για την μετακίνηση των τεσσάρων Βιομηχανιών από τις περιοχές Γερίου και Τσερίου σε κρατικά τεμάχια εντός τέτοιων Βιομηχανικών Ζωνών στις περιοχές Καλαβασού και Κόσιης. Όπως προκύπτει από τους διοικητικούς φακέλους, η άποψη του Ε/Μ, με το οποίο διαβουλεύονταν οι καθ' ων η αίτηση προς εξεύρεση κατάλληλου κρατικού τεμαχίου, ότι η χωροθέτηση της Μονάδας Ασφαλικού Σκυροδέματος τους στο Τσέρι θα έπρεπε να χωροθετηθεί στη Δυτική Λευκωσία, ενόψει της χρήσης πρώτης ύλης από τα Λατομεία (άμμου), οδήγησε σε έρευνα για κρατικά τεμάχια στην Δυτική Λευκωσία. Αφού εντοπίστηκε ένα κρατικό τεμάχιο στο Μιτσερό (το επίδικο, αρ. 565), το οποίο κυρίως βρισκόταν σε Λατομική Ζώνη και εν μέρει σε Γεωργική Ζώνη στο Μιτσερό, ερωτήθηκε για την καταλληλότητά του η Πολεοδομία. Σύμφωνα με Σημείωμα εντός των Διοικητικών φακέλων (βλ. boxfile Γενικός Φάκελος (Προσωρινός) α/α εγγράφου: 5565790 (αρ. φακ. 08.01.001.001) η χωροθέτηση στο τεμάχιο αυτό αντενδείκνυτο, λόγω της μεγάλης οχληρίας στην περιοχή από χοιροστάσια, σφαγεία, λίμνες λυμάτων, λατομεία, κτηνοτροφικές μονάδες κ.λ.π. και τονιζόταν ότι ενδέχεται να υπήρχαν αντιδράσεις από τις περιβάλλουσες κοινότητες από το Κτηματολόγιο. Γινόταν τέλος αναφορά στην απαίτηση της παραγράφου 9.9.2.3 της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο, επίσης στα πιο πάνω άρθρα, σύμφωνα με την οποία για την χωροθέτηση στο Μιτσερό, απαιτείτο η εξασφάλιση της συμβουλής της Τοπικής Αρχής, αλλά και των όμορων Τοπικών Αρχών.

Παρά την γνώση για την απαίτηση αυτή, βάσει του Κανονιστικού πλαισίου που διήπε την ανάπτυξη εκτός Βιομηχανικής Ζώνης Κατηγορίας Α΄, που αποτελούσε τον κανόνα και παρά την εξεφρασθείσα άποψη της Πολεοδομίας, αλλά και την επισήμανση των απαιτήσεων της Δήλωσης Πολιτικής, οι καθ' ων η αίτηση υπέδειξαν στο Ε/Μ τρεις περιοχές, εντός του ίδιου συγκεκριμένου κρατικού τεμαχίου στο Μιτσερό, οι δύο εντός της Λατομικής Ζώνης και η μία εντός της Γεωργικής Ζώνης, προς επιλογή της καταλληλότερης κατά την δική του θέση. Το ζήτημα της χωροθέτησης στο Μιτσερό έληξε εκεί, με την επιλογή από το Ε/Μ της καταλληλότερης από τις τρεις θέσεις, χωρίς καμία διαβούλευση ή συμβουλή από την Κοινότητα του Μιτσερού ή των όμορων με αυτήν Κοινοτήτων, ως η απαίτηση στην Δήλωση Πολιτικής. Επιλέγηκε η περιοχή εντός της Γεωργικής Ζώνης στο Μιτσερό και επιβλήθηκε στο Ε/Μ, όπως στα πλαίσια υποβολής της αίτησης για Πολεοδομική Άδεια εκπονηθεί Μελέτη Εκτίμησης

Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, για σκοπούς πληροφόρησης του κοινού και παραχώρηση του δικαιώματος ακροάσεως με την υποβολή ενστάσεων, όπως προβλέπεται στον **περί Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο (Ν.127(Ι)/20018)**.

Είναι ολοφάνερο από τους διοικητικούς φακέλους, ότι οι καθ' ων η αίτηση παραβίασαν τις ρητές διατάξεις των παραγράφων 9.9.2.2. και 9.9.2.3. της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο. Η χωροθέτηση της Μονάδας παραγωγής Ασφαλικού Σκυροδέματος εκτός Ζώνης Βιομηχανίας Κατηγορίας Α' θα μπορούσε να χωροθετηθεί στην επιλεγείσα περιοχή μόνο κατ' εξαίρεση και μόνο υπό την πλήρωση των προϋποθέσεων της παραγράφου 9.9.2.3. ως το κείμενο ανωτέρω.

Όπως αναφέρεται στην Μελέτη Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από τον Μελετητή, ο οποίος οφείλει βάσει του άρθρου [26\(δ\)](#) του [Ν.127\(Ι\)/2018](#), να περιλάβει στη Μελέτη την περιγραφή των εύλογων εναλλακτικών λύσεων, που εξετάστηκαν από τον κύριο του έργου, οι οποίες είναι σχετικές με την χωροθέτηση του έργου, του ήταν άγνωστοι οι λόγοι για τους οποίους η ανάπτυξη χωροθετήθηκε στο Μιτσερό με εναλλακτικές επιλογές άλλες δύο θέσεις επί του ίδιου κρατικού τεμαχίου (όλες στο Μιτσερό) εντός της Λατομικής Ζώνης (βλ. παράγραφο 6.3.1 της ΜΕΕΠ, σελ. 89). Αναφέρει δε ότι προτάθηκαν οι τρεις θέσεις από τις κρατικές αρχές.

Η χωροθέτηση εκτός Βιομηχανικής Ζώνης Κατηγορίας Α' θα έπρεπε καταρχάς να αποτελεί την εξαίρεση στον κανόνα, ο οποίος επέβαλλε την αναζήτηση εναλλακτικών επιλογών χωροθέτησης σε Βιομηχανικές Ζώνες Κατηγορίας Α'.

Κατά δεύτερον δε, στα πλαίσια της επιλογής της εξαίρεσης από τον κανόνα και/ή το κατ' εξαίρεση επιτρεπτό της χωροθέτησης σε άλλες Ζώνες, όφειλαν οι καθ' ων η αίτηση να εφαρμόσουν τις επιτακτικές διατάξεις της Δήλωσης Πολιτικής για την πλήρωση των απαιτήσεων ως ανωτέρω με την αναζήτηση της συμβουλής των Κοινοτήτων (βλ. παράγραφο 9.9.2.3 της Δήλωσης Πολιτικής, ανωτέρω).

Σύμφωνα μάλιστα με το Κεφάλαιο 3, της Δήλωσης Πολιτικής για την Ύπαιθρο, *Γενικές Πρόνοιες*

Πολιτικής, σε όλες τις περιπτώσεις ανάπτυξης, η ανάπτυξη θα επιτρέπεται εφόσον: (α) ικανοποιεί τις πρόνοιες της Δήλωσης Πολιτικής και τις λοιπές πρόνοιες του περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμου και τα σχετικά Παραρτήματα.

Οι θέσεις των καθ' ων η αίτηση και του Ε/Μ, ότι ούτως ή άλλως δόθηκε το δικαίωμα ακροάσεως και υποβολής ενστάσεων στους αιτητές, όταν δημοσιεύτηκε η Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον, για σκοπούς υποβολής ενστάσεων, θέσεις οι οποίες λήφθηκαν υπόψιν με την έγκριση της ανάπτυξης υπό αυστηρούς όρους στην πολεοδομική άδεια, που θα διασφάλιζαν την υγεία και την υγιή διαβίωση των κατοίκων και ότι αυτή η συμμετοχή των Κοινοτήτων στο στάδιο αυτό συνεπάγεται την συμμόρφωση με τις διατάξεις της Δήλωσης Πολιτικής, δεν βρίσκουν σύμφωνο το Δικαστήριο. Τούτο γιατί πλέον βάσει των προνοιών του **περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμο (Ν.127(Ι)/2018)**, η ΜΕΕΠ ανέφερε σε σχέση με την υποχρέωση αναζήτησης εναλλακτικών κατάλληλων χωροθετήσεων, πως υπήρξαν άλλες δύο εντός της Κοινότητας Μιτσερού επεξηγώντας τους λόγους για τους οποίους αυτή που επιλέχθηκε, από τις τρεις, ήταν καταλληλότερη από πολλές απόψεις και η προκαλούσα τις ηπιότερες συνέπειες στο περιβάλλον και τους κατοίκους. Οι απόψεις των Κοινοτήτων και/ή οι συμβουλές αυτών όφειλαν να είχαν αναζητηθεί πριν την κατ' εξαίρεση χωροθέτηση σε Γεωργική Ζώνη (άλλης δηλαδή από Βιομηχανικής Ζώνη Κατηγορίας Α', όπου κατά κανόνα χωροθετούνται τέτοιες αναπτύξεις). Δεν υπήρχε διακριτική ευχέρεια να αγνοηθεί η επιτακτική διάταξη 9.9.2.3. της Δήλωσης Πολιτικής.

Για τους λόγους που έχουν εξηγηθεί, ο λόγος ακυρώσεως περί παράβασης των σχετικών, ως ανωτέρω προνοιών της Δήλωσης Πολιτικής γίνεται δεκτός. Επειδή ο λόγος αυτός ακυρώσεως ανατρέχει στην ρίζα της διαδικασίας, παρέλκει η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, η προσφυγή επιτυγχάνει σε σχέση με την αιτούμενη θεραπεία της παραγράφου («Α») στην προσφυγή και απορρίπτεται σε σχέση με την αιτούμενη θεραπεία της παραγράφου («Β») στην προσφυγή.

Η επίδικη διοικητική απόφαση ακυρώνεται, βάσει του άρθρου 146.4 του Συντάγματος.

Επιδικάζονται έξοδα €2.500, πλέον ΦΠΑ, αν υπάρχει, υπέρ των αιτητών και εναντίον των

καθ' ων η αίτηση.

Μ. Καλλιγέρου, ΠΔΔ

[cylaw.org](http://www.cylaw.org): Από το ΚΙΝΟΠ/CyLii για τον [Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο](#)